Հավելված
ՀՀ կառավարության 2026 թվականի
---------- -ի N .....-Ն որոշման

ԿԱՐԳ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅԱՆ

1. Սույն կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիայի (այսուհետ՝ Ակադեմիա) անդամների՝ ակադեմիկոսների և ասոցացված անդամների ընտրության սկզբունքները, չափանիշները և կարգավորումները:

2. Սույն կարգի իրավական հիմքեր են հանդիսանում «Բարձրագույն կրթության և գիտության մասին» օրենքը և «Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիա» հիմնադրամի կանոնադրությունը:

3. Ակադեմիան իր կազմում կարող է ունենալ հարյուր անդամ, որոնք ընտրվում են մրցութային կարգով:

4. Ակադեմիայի ակադեմիկոս կարող է ընտրվել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ունեցող և Հայաստանի Հանրապետությունում մշտական բնակվող այն գիտնականը, ով առնվազն համապատասխանում է գիտական ու ճարտարագիտատեխնիկական կադրերի ատեստավորման կարգով գլխավոր գիտաշխատողի տարակարգի համար սահմանված պահանջներին:

5. Ակադեմիայի ասոցացված անդամ կարող է ընտրվել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ունեցող և Հայաստանի Հանրապետությունում մշտական բնակվող այն գիտնականը, ով առնվազն համապատասխանում է գիտական ու ճարտարագիտատեխնիկական կադրերի ատեստավորման կարգով առաջատար գիտաշխատողի տարակարգի համար սահմանված պահանջներին:

6. Ակադեմիայի ակադեմիկոսների և ասոցացված անդամների ընտրության հավելյալ պահանջները սահմանվում են Ակադեմիայի անդամների ընտրության

մրցույթի կազմակերպման կարգով (այսուհետ՝ Կազմակերպման կարգ), որը Ակադեմիայի նախագահի ներկայացմամբ ընդունում է Ակադեմիայի հոգաբարձուների խորհուրդը՝ նախագահությունը (այսուհետ՝ Նախագահություն)՝ բարձրագույն կրթության և գիտության ոլորտներում պետական կառավարման լիազոր մարմնի (այսուհետ՝ Լիազոր մարմին) հաստատմանը ներկայացնելու համար: Մինչև Նախագահության ձևավորումը Կազմակերպման կարգը հաստատում է Լիազոր մարմինը՝ Ակադեմիայի նախագահի պաշտոնակատարի ներկայացմամբ:

7. Ակադեմիայի ակադեմիկոսների և ասոցացված անդամների ընտրության համար թափուր տեղերի ցանկը՝ ըստ գիտատեխնոլոգիական գործունեության մասնագիտությունների, հաստատում է Նախագահությունը՝ Ակադեմիայի բաժանմունքների առաջարկների հիման վրա՝ Ակադեմիայի նախագահի ներկայացմամբ: Մինչև Նախագահության ձևավորումը ցանկը հաստատում է Լիազոր մարմինը՝ Ակադեմիայի նախագահի պաշտոնակատարի ներկայացմամբ:

8. Ակադեմիայի անդամության թեկնածուների գիտատեխնոլոգիական գործունեության գնահատումը իրականացվում է Կազմակերպման կարգով սահմանված չափանիշների հիման վրա՝ հաշվի առնելով թեկնածուի գիտական արդյունքների նշանակությունը և ազդեցությունը համապատասխան գիտության ոլորտի զարգացման վրա:

9. Ակադեմիայի անդամության թեկնածուների գիտատեխնոլոգիական գործունեության գնահատման ժամանակ հաշվի են առնվում նրանց՝

1) գիտական հրապարակումները, այդ թվում՝ միջազգային գրախոսվող ամսագրերում, գիտական ժողովածուներում և հեղինակավոր գիտական հրատարակություններում հրապարակված հոդվածներն ու մենագրությունները,

2) թեկնածուի գիտաչափական ցուցանիշները, մասնավորապես, գիտական աշխատությունների մեջբերումները և միջազգային գիտական տեղեկատվական համակարգերում ներկայացված տվյալները,

3) ներդրումը գիտության տվյալ ոլորտի զարգացման գործում, այդ թվում՝ իրականացված հետազոտությունների նորարարական բնույթը և դրանց գիտական նշանակությունը,

4) ներդրումները գիտական կադրերի պատրաստման և գիտական դպրոցների ձևավորման գործում, ինչպես նաև երիտասարդ գիտնականների գիտատեխնոլոգիական գործունեության խթանման ուղղությամբ իրականացված աշխատանքները,

5) մասնակցությունը միջազգային գիտական համագործակցությանը, այդ թվում՝ միջազգային ծրագրերին, գիտաժողովներին և համատեղ գիտական հետազոտություններին,

6) մասնակցությունը գիտության կազմակերպման և զարգացման գործընթացներին, այդ թվում՝ գիտական ծրագրերի իրականացման, գիտական կազմակերպությունների կառավարման և գիտության հանրայնացման ոլորտներում իրականացված գործունեությունը:

10. Թեկնածուների գիտական գործունեության գնահատման չափանիշների կիրառման կարգը և գնահատման մեթոդաբանությունը սահմանվում են Կազմակերպման կարգով:

11. Յուրաքանչյուր մասնագիտության գծով Ակադեմիայի անդամների թափուր տեղերի քանակը սահմանվում է երկու ցուցակով՝

1) առանց տարիքային սահմանափակման,

2) 51 տարին չլրացած գիտնականների համար:

Եթե որևէ մասնագիտության դեպքում հատկացվում է մեկ թափուր տեղ, այն նախատեսվում է առանց տարիքային սահմանափակման ընտրության համար:

12. Ընտրություն անցկացնելու մասին Նախագահության հայտարարությունը հրապարակվում է Ակադեմիայի պաշտոնական կայքում:

13. Ակադեմիայի ակադեմիկոսների ու ասոցացված անդամների թեկնածուների առաջադրումը վերապահվում է Ակադեմիայի անդամներին, ինչպես նաև գիտական

կազմակերպություններին ու բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին, որտեղ թեկնածուներն՝ ըստ մասնագիտությունների առաջադրվում են գիտական, գիտատեխնիկական խորհուրդների որոշումներով:

14. Ակադեմիայի անդամի թեկնածուն կարող է առաջադրվել միայն մեկ բաժանմունքի շրջանակում, մեկ մասնագիտությամբ:

15. Միևնույն գիտական խմբից ներկայացված մեկից ավելի թեկնածուների դեպքում դիտարկվում է միայն տվյալ գիտական ուղղությունը հիմնադրող, ղեկավարող կամ համակարգող հավակնորդի թեկնածությունը՝ հաստատված կազմակերպության գիտական խորհրդի կողմից:

16. Ակադեմիայի անդամների ընտրություններն անցկացվում են երկու փուլով՝

1) առաջադրված թեկնածուների երաշխավորում բաժանմունքներում,

2) երաշխավորված թեկնածուների ընտրություն Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովում:

17. Ակադեմիայի նախագահի հրամանով ակադեմիկոս-քարտուղարին կից ստեղծվում է փորձագիտական խումբ՝ Ակադեմիայի անդամի թեկնածության հայտերի համապատասխանությունն ընտրված մասնագիտություններին և ընտրության պայմաններին ստուգելու նպատակով: Այն դեպքում, երբ հայտարարված մասնագիտությունն առնչվում է տարբեր բաժանմունքների գործունեության հետ, ապա թեկնածուի այս կամ այն բաժանմունքում առաջադրվելու որոշումն ընդունում է փորձագիտական խումբը: Ակադեմիայի անդամի առաջադրված և գրանցված թեկնածուների ցուցակն՝ ըստ մասնագիտությունների հրապարակվում է Ակադեմիայի կայքէջում:

18. Թափուր տեղերի հիման վրա Ակադեմիայի նախագահի հրամանով բաժանմունքներին կից ձևավորվում են հայտերի վերլուծության ու գնահատման մասնագիտական հանձնաժողովներ:

19. Հանձնաժողովների աշխատակարգը սահմանվում է Կազմակերպման կարգով:

20. Ակադեմիայի բաժանմունքներին կից ձևավորված մասնագիտական հանձնաժողովները գնահատում են թեկնածուների գիտատեխնոլոգիական գործունեության արդյունավետությունն Կազմակերպման կարգով սահմանված չափանիշների հիման վրա: Գնահատման արդյունքների հիման վրա մասնագիտական հանձնաժողովները տալիս են փորձագիտական եզրակացություն և ընտրությանը մասնակցելու երաշխավորություն:

21. Մասնագիտական հանձնաժողովի նիստերը հրավիրում և համակարգում է բաժանմունքի ղեկավարը: Նիստը համարվում է իրավազոր, եթե մասնակցում է հանձնաժողովի ցուցակային կազմի 2/3-ը:

22. Մասնագիտական հանձնաժողովի անդամը չի կարող մասնակցել քննարկմանը, եթե առկա է շահերի բախում տվյալ թեկնածուի հետ:

23. Ակադեմիայի անդամի թեկնածուն ընտրության համար երաշխավորված է համարվում, եթե ստացել է քվեարկողների ցուցակային կազմի պարզ մեծամասնության քվեն:

24. Մանագիտական հանձնաժողովների նիստերի արձանագրությունների հիման վրա, փորձագիտական խումբը ձևավորում է թեկնածուների վարկանիշային ցուցակը՝ ըստ մասնագիտությունների թափուր տեղերի՝ համաձայն Կազմակերպման կարգով սահմանված չափանիշների:

25. Ակադեմիայի անդամների ընտրություններն անցկացվում են Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովում: Ակադեմիայի անդամին ընտրելու իրավունք ունեն Ակադեմիայի ակադեմիկոսներն ու ասոցացված անդամները, ինչպես նաև նախկինում ընտրված թղթակից անդամները: Քվեարկողների ցուցակային կազմը հաստատում է Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը:

26. Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովում, մասնագիտական հանձնաժողովների եզրակացությունների ներկայացումից հետո անցկացվում են ըստ մասնագիտությունների կազմված վարկանիշային ցուցակում ընդգրկված

Ակադեմիայի անդամի թեկնածուների անվանական ընտրություններ՝ բաց քվեարկությամբ:

27. Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովն իրավազոր է անցկացնել Ակադեմիայի անդամների ընտրություններ, եթե քվեարկությանը մասնակցում են Ակադեմիայի ակադեմիկոսների և ասոցացված անդամների ու նախկինում ընտրված թղթակից անդամների անդամների ցուցակային կազմի 50% + 1 -ը:

28. Ակադեմիայի անդամի թեկնածուն համարվում է ընտրված, եթե ստացել է ընտրողների ցուցակային կազմի 2/3-ի քվեն:

29. Քվեների հաշվարկը կատարում է Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովի ընտրած հաշվիչ հանձնաժողովը:

30. Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը հաստատում է հաշվիչ հանձնաժողովի արձանագրությունը բաց քվեարկությամբ:

31. Ակադեմիայի ակադեմիկոսի և ասոցացված անդամի գիտական տիտղոսները շնորհվում են ցմահ և ամրագրվում են դիպլոմներով:

32. Ընտրության արդյունքները կարող են բողոքարկվել, եթե բողոքը վերաբերում է ընտրությունների ընթացակարգային խախտումներին կամ փորձագիտական գնահատման սխալներին: Բողոքները ներկայացվում են Ակադեմիայի նախագահությանը, ընտրությունների արդյունքների հրապարակումից հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Բողոքները քննարկվում են 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Քննարկման արդյունքներով ընդունվում է որոշում՝ Նախագահության նիստերի կազմակերպման ընթացակարգով:

33. Ընտրությունների վերջնական արդյունքները Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատումից հետո հրապարակվում են:

34. Ընտրությունների ամբողջ գործընթացը փաստաթղթավորվում է:

35. Փաստաթղթերը պահպանվում են Ակադեմիայի արխիվում:

36. Սույն կարգի կիրառման նկատմամբ վերահսկողությունը իրականացնում է Ակադեմիայի նախագահությունը:

Հայաստանի Հանրապետության
վարչապետի աշխատակազմի
ղեկավար Ա. Հարությունյան